

РЕШЕНИЕ

№ 26215

гр. София, 29.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 46 състав, в
публично заседание на 24.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариана Маркова

при участието на секретаря Паола Георгиева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **4208** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.284, ал.1 и чл.285, ал.1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС), във връзка с чл.203 - 207 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по искова молба на Б. П. Р., с адрес [населено място],[жк], [улица] чрез адв. Ю. от САК срещу Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" - МП, с която са предявени обективно съединени иски за заплащане на сумата от 10 800 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени по време на престоя на ищеца в следствения арест в [населено място], [улица], в периода от 13.02.2024 г. до 30.05.2024 г. (108 дни), ведно със законната лихва върху главницата, считано от 31.05.2024 г. до окончателното изплащане, и за заплащане на сумата от 32 900 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени по време на престоя на ищеца в Софийски централен затвор, 11 група, в периода от 30.05.2024 г. до 23.04.2025 г. (329 дни), ведно със законната лихва върху главницата, считано от 24.04.2025 г. до окончателното изплащане.

В исковата молба се твърди, че в периода от 13.02.2024 г. до 30.05.2024 г. ищецът е бил задържан с мярка за неотклонение „задържане под стража“ в следствения арест в [населено място], [улица]. По време на задържането му бил настанен в килия с площ от около 12-15 кв.м. с още между 2 и 4 човека, нямало достатъчно чист въздух, останалите задържани непрекъснато пушили цигари, в килията не разполагали с топла вода и отделно санитарно помещение, имало хлебарки, дървеници и плъхове, не му били подсигурени достатъчна като количество и качество храна, облекло, отопление, осветление, ефективна възможност за двигателна активност и за постоянен телефонен контакт с адвокат. При тези условия в ареста ищецът изпитвал постоянен

дискомфорт и страх от заразяване с болести.

След преместването на ищеца в 11 група на СЦЗ на 30.05.2024 г., той бил настанен в килия с площ от около 16 кв.м. с още между 4 и 7 човека - пушачи, където също нямало достатъчно чист въздух, не разполагали с топла вода, отделно санитарно помещение, не били подсигурени препарати за почистване и дезинфекция, също имало хлебарки, дървеници и плъхове, независимо от периодичната дезинфекция, която била рядко, отново не му били подсигурени достатъчна като количество и качество храна и облекло. Поставен в описаните условия ищецът ежедневно изпитвал психическо и физическо страдание, значителен дискомфорт и накърняване на човешкото му достойнство. Станал изнервен, раздразнителен и депресиран. Обтегнали се отношенията с близките му.

При тези твърдения счита, че ответната дирекция, като орган осъществяващ ръководство и контрол върху дейността по изпълнение на мярката за неотклонение задържане под стража и наказанието лишаване от свобода, не е изпълнила вменените му по закон задължения за осигуряване на минимални условия на задържаните лица, които да не създават предпоставки за увреждането на психическото и физическото им здраве и накърняване на човешкото им достойнство. Поради това моли ответникът да бъде осъден да му заплати претендираните обезщетения за претърпени неимуществени вреди. Моли да му бъдат присъдени и направените по делото разноски.

По делото е депозиран писмен отговор от ответника чрез гл.юрк. Н., в който на първо място се изразява становище за недопустимост на исковите претенции, поради непосочването на конкретни действия или бездействия на ответника и липса на формулиран предмет. По същество исковете се оспорват като неоснователни и недоказани. Отразено е, че от страна на ищеца не са ангажирани доказателства за изложените в исковата молба твърдения, както и не са уточнени претърпените вреди и причинната им връзка с конкретно бездействие на администрацията. Сочи се в писмения отговор, че твърдените в исковата молба ограничения и неудобства са следствие от изтърпяване на наложеното на ищеца наказание лишаване от свобода, в чието съдържание са включени режимни ограничения. Изложено е, че на територията на СЦЗ се полагат усилия за подобряване на хигиенно-битовите условия, поради което не е налице бездействие от страна на администрацията. При тези съображения ответникът моли предявените искове да бъдат отхвърлени като неоснователни. Претендира присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Участвалият в производството по делото представител на СГП - прокурор К. счита, че исковата претенция е неоснователна и недоказана.

Административен Съд С. - град, I отделение, 46-ти състав, след като взе предвид наведените в исковата молба доводи, изразеното становище на пълномощника на ответника и на представителя на СГП и се запозна с приетите по делото гласни и писмени доказателства, намира от фактическа страна следното:

1.Относно престоя на ищеца Р. в ареста в [населено място], [улица]:

Ищецът Б. П. Р., ЕГН [ЕГН], е бил задържан с мярка за неотклонение “задържане под стража“ в следствия арест в [населено място], [улица] периода 13.02.2024 г. – 30.05.2024 г. Бил е разпределен в арестно помещение № 11 на ет.5, където пребивавал по време на целия си престой. В становище рег. № ИЗ-13710 от 31.07.2025 г. на началника на О. С., е отразено, че помещението е с площ около 16 кв.м. и капацитет 4 човека, като заедно с ищеца в помещението не са били настанявани повече от 3 лица и са спазени изискванията за 4 (четири) кв.м. жилищна площ. В тази връзка е представена справка № ИЗ- 19526/12.11.2025 г.

Посочено е, че спалните помещения в ареста са еднотипни и са оборудвани с две двойни легла

тип „вишка“ за до 4 задържани лица, метална маса и стол, буферна решетка, отделяща прозорците от килията, 8 бр. метални шкафчета за съхранение на хранителни продукти и разрешени вещи от задържаните лица и отоплителен елемент от инсталацията за парно отопление, отделен с метална решетка. Всички изброени предмети в килията били фиксирани неподвижно към пода, а решетките - и към стените и тавана на помещението.

Всяко арестно помещение разполага със собствен санитарен възел, с непрекъснат достъп до течаща вода, с чешма, мивка и тоалетен блок. За периода на престой на ищеца санитарният възел е бил отделен от останалата част на килията посредством PVC – преграда. Подът на санитарния възел е изграден с плочки теракота, а стените са облицовани с фаянсови плочки, което предоставяло възможност хигиената в помещението да се поддържа на необходимото ниво като се употребяват дезинфектанти и хигиенни препарати с по-агресивно действие и по-висока ефикасност. Над всеки санитарен възел има изградена вентилационна система за циркулация на свеж въздух по естествен път. На задържаните под стража лица се осигурява възможност най-малко два пъти седмично за къпане и бръснене в банята на етажа, като всекидневно при желание от тяхна страна им се осигурявал достъп до топла вода за хигиенизиране на помещенията, в които пребивават, личен тоалет и пране на дрехи и бельо, както и други нужди по тяхно искане.

За поддържане на хигиена в килиите на задържаните лица ежедневно, безплатно и при поискване, се предоставят необходимите препарати от бюджета на ГДИН и средства за поддържане и хигиенизиране на помещенията, в които са настанени - кофи, метли, парцали и др. (съобразно задълженията ми по чл.284, ал.4 ППЗИНЗС). Отделно задържаните лица имат възможност по свое желание, със собствени средства да закупуват допълнително санитарно - хигиенни препарати, които се съхраняват на определени за целта места и се предоставят за ползване под контрол и наблюдение от страна на служителите от НОС. Ответникът ГДИН поддържа, че в арестите на О. - С., извършването на дезинфекционни, дезинсекционни и дератизационни (ДДД) мероприятия е регулярно, а при необходимост и незабавно, за което се издавали необходимите протоколи (приложени към становището).

Спалните помещения са оборудвани с два броя открехващи се в горния край прозорци, които са част от PVC - дограма, като от северната страна има възможност за отварянето на единия прозорец, а от южната страна на ареста се отварят и двата прозореца. Елементите от конструкцията на дограмата и материалите, от които е изграден стъклопакетът на прозорците, позволява достъп на достатъчна естествена светлина и пресен въздух. В помещенията има изградена система за захранване с 12V прав ток и система за ефирна цифрова телевизия. Изкуственото осветление на килиите е изпълнено с 2 бр. крушки с LED - светлина по 15 W (съответстваща на 85 W светлината от крушка с нажежаема жичка), максимално близка като характеристики до естествената дневна светлина, спомагаща за достатъчната осветеност на помещението.

Отоплението в килиите на ареста на бул. „Д-р Г. М. Д.“ № 42 се осигурявало от радиатори, които се захранвали централно от ТЕЦ. В ареста била изградена аспирационна система, която осигурявала непрекъсната принудителна циркулация на въздуха в килиите и общите помещения, съобразени с чл. 20, ал. 2 от ППЗИНЗС.

Отразено е в становището, че ищецът е запознат справата и задълженията си при постъпване в ареста и в тази връзка не е подавал молба с желание да бъде преместен в килия за непушачи, поради което ответникът ГДИН счита, че няма как арестната администрация да носи отговорност за нещо, за което не е узнала своевременно, тъй като при проявена от ищеца претенция, надзорно-охранителният състав е щял да предприеме мерки за неговото преместване в друга килия при непушачи.

Във връзка с престоят на открито в становището е посочено, че на покрива на сградата са изградени 7 помещения, обособени като места за провеждане на престой на открито. Над помещенията били поставени поликарбонатни плоскости с дъговидна форма, които не възпрепятстват проникването на чист въздух и естествена светлина. Престоят на открито в ареста за лицата се осъществява ежедневно не по-малко от един астрономически час през светлата част на денонощието съобразно ежемесечни графици, в които се разпределя часовия диапазон за провеждане на мероприятията на всеки етаж. Задържаните лица се разпределяли пропорционално в обособените места, като на едно помещение се извеждат до 3 килии. Престоят на открито не бил със задължителен характер, но ежедневно се осигурявало право на разходка на настанените лица в ареста на бул. „Д-р Г. М. Д.“ № 42. Приложени са графици за провеждане на мероприятията „престой на открито“ за м. февруари, март, април и май 2025 г., които са извън процесния период на престой в ареста на ищеца.

Твърди се в становището, че по време на пребиваването си в ареста Б. П. Р. при желание е ползвал ежедневно правото си на престой на открито, като е провеждал и телефонни разговори от монтираните там за целта телефонни апарати, доколкото на мястото за престой на открито в ареста имало монтирани 5 (пет) броя телефонни апарата. В допълнение, на всеки арестантски етаж бил поставен телефонен апарат, който при нужда можел да се ползва от задържаните лица извън времето им за престой на открито.

Ответникът се позовава на чл. 256, ал. 1, т. 2 от ЗИНЗС, според който телефонни разговори се провеждат по установен ред - за времето от 08:30 до 12:00 часа и от 13:00 до 17:00 часа чрез телефонни апарати, като по изключение било възможно да се провеждат разговори чрез телефонни апарати, монтирани на арестните етажи за времето от 17:00 ч. до 17:45 ч. Видно от арестантското досие на ищеца, не са постъпвали молби или жалби, свързани с ограничен достъп до телефон или с ограничаване на времетраенето на разговори. От приложените извлечения от счетоводната система за извършените трансфери по личната сметка на ищеца се установявало, че регулярно е закупувал фонокарти за провеждане на телефонни разговори и по негова молба веднъж му е бил предоставен достъп до мобилния му апарат за изваждане на телефонни номера, с което ответникът намира за опровергани твърденията на ищеца за ограничаване на правата му.

Относно претенциите за качеството на храната се посочва, че храната за задържаните лица в ареста се доставя два пъти дневно от Затвора - [населено място] и същата отговаря на разпоредбите на чл. 84, ал. 2, т. 1 от ЗИНЗС, а именно да е прясна, достатъчна по химически и калориен състав, съгласно таблици, утвърдени от министъра на правосъдието, съгласувано с министъра на здравеопазването и министъра на финансите. Задържаните лица можели, чрез администрацията на ареста, да закупуват за собствена сметка допълнително хранителни продукти и разрешени вещи за лично ползване, с което обстоятелство ищецът бил запознат. В допълнение, на основание чл. 279, ал. 3 от ППЗИНЗС задържаните под стража лица имали право да получават хранителни пратки по време на свиждане, които можело да съдържат до 5 кг. хранителни продукти и до 5 кг сурови плодове и зеленчуци, като при празнични дни (новогодишни, коледни и великденски) им се полагали такива пратки извънредно.

Представени са таблици за състава на дневната дажба и полагаемите се хранителни продукти на едно задържано лице и копие от седмичните менюта за прехрана на задържаните лица.

Във връзка с престоя на ищеца в ареста в [населено място], [улица] исковия период са разпитани като свидетели А. Д. Х. и Е. С. Д..

От показанията на св. Д. и Х. се установява, че арестното помещение е с площ от около 10 – 20 кв.м., има две вишки, четири легла, масичка, тоалетна, прозорци, застопорени с решетка, единият от които се отварял под ъгъл от 45° (като между прозореца и решетката се натрупвал

прах); арестантите се хранят в помещението, няма отделна столова; тоалетната е отделена с врата и PVC-дограма; в помещението няма постоянно топла вода, но в банята има и се е ползва по график; всички арестанти провеждат телефонни разговори с продължителност по време на престоя им на открито; от администрацията периодично се пръска против насекоми, а от своя страна и настанените в помещенията са дезинфекцирали със закупуваните от лавката препарати и са почиствали всеки ден.

Св. Д. добавя, че е виждал хлебарки в килията, както и е виждал обриви от ухапвания от дървеници по други арестанти, но той не е бил хапан; имало е уговорка между арестантите да не се пуши в килията, която се спазвала от всички.

Св. Х. посочва, че пред килията е имало хладилник, до който при поискване от задържания, се е осигурявал достъп от надзирателите; на настанените в ареста се осигуряват облекло, обувки и спално бельо; има килии за пушачи и за непушачи; извършва се почистване на прозорците като се разрязва решетката и впоследствие се заварява.

Представена е собственоръчно попълнена от ищеца при напускането на ареста декларация от 30.05.2024 г. (л.53 от делото), в която е отразено, че същият редовно е получавал храна и предписаните му лекарствени средства и хигиенни препарати и материали, както и, че няма претенции относно медицинското обслужване.

2. Относно престоя на ищеца в Затвора [населено място]:

В периода от 30.05.2024 г. до 23.04.2025 г. ищецът е пребивавал в Затвора [населено място], като от 06.06.2024 г. до 19.09.2024 г. е бил настанен в спално помещение № 4 с площ 27.92 кв.м., а в периода от 19.09.2024 г. до 31.07.2025 г. е бил преместен в спално помещение № 7 с площ 26.60 кв.м. в група 11. Според докладна записка всяко от помещенията е с капацитет за настаняване на 6 човека, с колкото е бил настаняван и ищецът в различни диапазони от време в рамките на процесния период. В тази връзка са представени протокол № 58/25.07.2024 г., актуализация на капацитета на килии № 4 и № 7 в единадесета група на Затвора – [населено място]

Отразено е в докладната записка, че ищецът е бил настанен в спално помещение за пушачи по негова устна молба, тъй като не се е разбирал с настанените с него в 11-група лица - непушачи. Съответно не са постъпвали оплаквания от страна на ищеца за влошено здравословно състояние или негативно въздействие върху него от тютюнопушенето в помещението.

Изложено е, че на ищеца са били осигурени условия за поддържане на двигателна активност като посещава фитнес залата на територията на Затвора и по време на престоя на открито.

За поддържане на хигиена в килиите на лишените от свобода лица се предоставят метла, лопата, моп и кофа с вода за хигиенизирането на помещенията, което се извършва по три пъти на ден в присъствието на служител от НОС, като боклукът се изхвърля сутрин, следобяд и вечер. Ежемесечно по график се осигурява дезинфекция срещу вредители на спалните и санитарните помещения, за което са приложени 11 бр. протоколи за ДДД обработка за периода м.май 2024 г. – м. април 2025 г.

С допълнителна молба от ответника са представени заповеди, таблици с препоръчителен среднодневен продуктов набор и 6 бр. седмично меню за прехранване за лишени от свобода, и протоколи за извършени дезинсекция и дератизация; медицинска справка от д-р М. Т. – директор МЦ, Затвора С., ведно с приложени медицински документи и списъци за приети от ищеца перилни и почистващи препарати.

Представена е справка от Директора на Медицински център в Затвора – [населено място], в която е отразено, че при първоначалния медицински преглед, извършен при приемането на ищеца в Затвора на 30.05.2024 г. последният е съобщил единствено за стара травма на лявото коляно, която не се отразила на походката му. В периода 23.04-23.05.2025 г. ищецът е посетил

медицинския център веднъж – на 03.04.2025 г. и е помолил за обезболяващи медикаменти и е получил 2 бр. афламил (медикамент от групата на НСПВС). Последващи посещения на медицинския център са били за конвоиране и явяване на дело и за получаване на собствени лекарства, донесени на пропуски в Затвора. Посочените в справката последваща консултация с ортопед и извършеното Я. – изследване на ищеца във връзка със старо разкъсване на предна кръстна връзка на ляво коляно са неотнормирани към исковия период. По време на целия престой в Затвора ищецът не е предявил оплаквания от алергични реакции вследствие на ухапвания от насекоми. Към справката е приложена медицинска документация за ищеца.

Във връзка с престоя на ищеца в Затвора в [населено място], в исковия период са разпитани като свидетели А. А. Б. и Х. С. Б..

Според показанията си св. А. А. Б. по време на престоя си в Затвора в [населено място], ищецът е бил настанен в 11 група, заедно с още 6 човека в килия и така на всеки се пада пространство около 2 метра; в килията на ищеца имало 6 вишки, 4 маси и няколко столчета, тоалетната е в самото помещение, оградена е, и има врата; в помещението имало хлебарки, дървеници и бълхи; виждал е следи от ухапвания и обриви по ръцете и краката на ищеца; един път месечно се пръска против насекомите, но няма ефект; ищецът лично чистел помещението с препарати; няма килии за непушачи; топла вода има около три пъти в седмицата и няма график за ползване на банята. През зимния период парното се пускало само вечерно време. Храната не е хубава, водата е мътна. Св. Б. уточнява, че не е бил в едно помещение с ищеца.

Свидетелят на ответната страна Х. Б. – на длъжност инспектор „Социална дейност и възпитателна работа“ заявява, че познава ищеца, който през процесния период е бил настанен на територията на 11 група, първоначално в 4-то спално помещение, след което в 7-мо. Спалните помещения имат прозорец, мивка, маса, столове, вишки и шкафчета. Санитарният възел е отделен със стени, има врата, мивка и тоалетна. В 11 група няма обща баня, но има баня във всяко спално помещение и имат възможност да вземат душ. Имат топла вода и парно, което работи през деня и вечер се намалява. Не може да посочи с колко човека е бил настанен ищецът. Не може да каже дали е имало хлебарки и дървеници в помещението. В затвора всеки месец се провежда дезинфекция на помещенията. Лишените от свобода могат да закупят от лафката хигиенни материали за почистване на помещенията. Свидетелят не помни ищецът да го е търсил с оплаквания или да е искал да бъде настанен в помещение с непушачи, както и да го е информирал за необходимост от оказване на медицинска помощ. Лишените от свобода имат право на посещение при доктор, всяка седмица, в четвъртък. На територията на групата има телефон между 2 и 3 спално помещение, включително и на „карито“, където е престоят на открито. През деня имат право да се движат в коридора от 7.30 до 19.30 ч. Имат право да говорят по телефона в същия период от време. Три пъти на ден се предоставя храна, има меню, като има възможност лишените от свобода да ползват кухненския бокс, ако някой не харесва това, което се предлага. През 2025 г. имало оплакване от ищеца, че не му е била свалена бележката за диета от страна на хранещия на групата, което своевременно е било коригирано. Лишените от свобода имат право да внасят или да получат на свиждане хранителни продукти.

При така установените факти, Административен съд – София град обосновава следните правни изводи:

Искът е допустим, като предявен срещу надлежен ответник, а разгледана по същество исквата молба е неоснователна по следните съображения:

Разпоредбите на чл. 284-286 вр. чл. 3 от ЗИНЗС, уреждат защита на осъдените и задържаните под стража лица срещу поставянето им в неблагоприятни условия, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско

обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност.

Нормата на чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС е с материалноправен характер, тъй като сочи изрично предпоставките, при които може да бъде ангажирана отговорността на държавата - вреди, причинени от нарушения по чл. 3 от ЗИНЗС.

За да бъде приета основателност на иска за вреди с правно основание чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, следва кумулативно да бъдат доказани: 1. акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с което се нарушава чл. 3 от закона; 2. настъпила, в резултат на нарушението имуществена/неимуществена вреда в правната сфера на ищеца, която се предполага до доказване на противното по силата на въведената с разпоредбата на чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС оборима презумпция и 3. пряка и непосредствена причинна връзка между вредите и нарушението.

Ето защо, за да бъде приета основателност на иска за вреди с правно основание чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, следва кумулативно да бъдат доказани: акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с което се нарушава чл. 3 от закона и настъпила, в резултат на нарушението имуществена или неимуществена вреда в правната сфера на ищеца.

Съответно, отговорността на държавата се ангажира при доказано подлагане на изтезания, на жестоко, нечовешко или унизително отношение (чл. 3, ал. 1), както при поставянето на лицата в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ или „задържането под стража“, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност (чл. 3, ал.2).

Ако с разпоредбата на чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС относно неимуществените вреди е въведена законовата презумпция, че настъпването им се предполага до доказване на противното, то доказването на фактическите основания, причинили вредите, е подчинено на изискванията на общия исков процес и е в тежест на страната, която ги твърди.

В чл. 3 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи е прокламирано, че никой не може да бъде подлаган на мъчение, на жестоко, безчовечно или унижаващо отношение. По отношение на лицата, изтърпяващи наказание за извършени углавни престъпления, както и по отношение на лицата, на които е наложена мярка за неотклонение „задържане под стража“ (по аргумент от чл. 240 от ЗИНЗС), във вътрешното законодателство на страната това основно право е регламентирано с нормата на чл. 3, ал. 1 от ЗИНЗС, предвиждаща че осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унизително отношение вкл. и да бъдат поставяни в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража. На това право на лишените от свобода респ. на задържаните лица, съответства насрещното административно задължение, при изпълнение на наказанието "лишаване от свобода" и на мярката "задържане под стража", да бъдат осигурени необходимите и достатъчни условия, обезпечаващи поддържането на физическото и психическото здраве на осъдените и задържаните лица и зачитане на правата и достойнството им (чл. 2, т. 3 от ЗИНЗС).

Основанието на първия предявен иск е настаняването му в арестно помещение с още между 2 и 4 човека, пушачи, при недостатъчна площ, без възможност за осигуряване на чист въздух, без топла вода и отделно санитарно помещение, с наличие на хлебарки, дървеници и плъхове, неосигуряването на достатъчна като количество и качество храна, облекло, отопление, осветление, ефективна възможност за двигателна активност и за постоянен телефонен контакт с адвокат, в резултат на което в периода от 13.02.2024 г. до 30.05.2024 г. ищецът изпитвал постоянен дискомфорт и страх от заразяване с болести.

В процесния случай не се доказват твърденията за незаконосъобразно бездействие на служители на ответника в нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС досежно условията на настаняване на ищеца в следствения арест на [улица] периода от 13.02.2024 г. до 30.05.2024 г. Оплакванията са за нарушаване на стандарта за минимална жилищна площ, проблеми с ползването на санитарния възел, настаняване в едно помещение с други задържани лица - пушачи, лоши хигиенни условия, наличие на хлебарки и дървеници, липса на препарати за почистване, липса на добро осветление, чист въздух, условия за двигателна активност, недостатъчна като количество и качество храна. От страна на ищеца за установяване на тези твърдения е разпитан свидетеля Е. С. Д.. От страна на ответника за оборване на твърденията в исковата молба са представени писмени доказателства и е разпитан св. А. Д. Х.. Не се доказва твърдението, че килиите са пренаселени и задържаните лица са настанявани при нарушение на изискванията за минимална жилищна площ. Съдът приема за доказано по делото от представените от ответника писмени доказателства, че килиите в ареста на [улица] в С. са еднотипни, с площ от 16 кв.м. За периода от 13.02.2024 г. до 30.05.2024 г. ищецът е бил настанен в едно помещение с двама души през почти целия период, а по още едно лице е било настанявано за не повече от две денонощия. Не е допуснато нарушение на изискването за 4 кв.м. жилищна площ на всяко лице. Не се доказват твърденията в исковата молба, че храната не била достатъчна като количество и като качество. На задържаните лица, настанявани в ареста на [улица] С. е осигурявана безплатна храна (закуска, обяд и вечеря), която отговаря на разпоредбите на чл. 84, ал.2, т. 1 от ЗИНЗС. Представени са доказателства и за осигуряване на хигиенни условия в арестните помещения. Осигурен е и престой на открито. В помещенията има достатъчно естествена светлина, прозорците се отварят и осигуряват проветряването им. Провеждани са регулярно ДДД обработки. По делото не се сочи и не се установява ищецът да е посетил МЦ с оплаквания за ухапвания от насекоми, хлебарки и дървеници по време на престоя си в ареста, така като се твърди в исковата молба. В попълнена декларация при напускане на ареста е посочил, че няма претенции към администрацията. В подкрепа на горните изводи са и показанията на свидетелите Е. Д., който в процесния период е бил настанен с ищеца в същото арестно помещение и на св. А. Х., които съдът възприема като достоверни и подкрепени от събраните писмени доказателства, поради което ги кредитира изцяло. По тези причини настоящата инстанция счита, че не е доказано незаконосъобразно бездействие от страна на служители на ответника в нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС относно условията в следствения арест в [населено място], [улица].

Основанието на втория предявен иск е настаняването на ищеца в Затвора – [населено място] в 11 група в килия с площ от около 16 кв.м. с още между 4 и 7 човека - пушачи, където нямало достатъчно чист въздух, топла вода, отделно санитарно помещение, не били подсигурени препарати за почистване и дезинфекция, имало хлебарки, дървеници и плъхове, неосигуряване на достатъчна като количество и качество храна и облекло, в резултат на което в периода 30.05.2024 г. до 23.04.2025 г. ищецът ежедневно изпитвал психическо и физическо страдание, раздразнение и депресия.

Не се доказва нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС и по отношение на условията в Затвора [населено

място]. Ищецът е бил настанен в Затвора [населено място] от 30. 05. 2024 г. до 23.04.2025 г. в спални помещения № 4 с площ с площ 27.92 кв.м. и № 7 с площ 26.60 кв.м. в група 11, всяко с капацитет за настаняване на 6 човека, като по този начин е спазено изискването за 4 кв. м. на човек. Има легла, маса, столове, шкафове. Има самостоятелен санитарен възел, който е достъпен за настанените в него по всяко време на денонощието, осигурен е и постоянен достъп до топла и студена течаща вода. Спалното помещение се отоплява посредством парно. В група 11 няма обща баня, но има баня във всяко спално помещение. Ищецът е бил настанен в спално помещение за пушачи по негова молба и не са постъпвали оплаквания във връзка с тютюнопушенето в килията. Във всяко спално помещение има прозорец. Хигиената в спалните помещения се поддържа от настанените в тях. Ежемесечно по график се осигурява дезинфекция срещу вредители на спалните и санитарните помещения. Осигурени са условия за поддържане на двигателна активност и престой на открито. По време на целия престой в Затвора ищецът не е предявил оплаквания от алергични реакции вследствие на ухапвания от насекоми. Предоставяната храна на лишените от свобода отговаря на разпоредбите на чл. 84, ал.2, т. 1 от ЗИНЗС. В тази насока са показанията на св. Х. Б., които съдът кредитира изцяло, тъй като не се опровергават от приетите по делото писмени доказателства. Съдът приема, че показанията на свидетеля А. Б., не кореспондират с останалите събрани по делото доказателства, тъй като липсва медицинска документация, доказваща твърденията за ухапвания от насекоми, вследствие на които ищецът е получил алергични обриви, налице са писмени доказателства за регулярно извършвана ДДД обработка. Отделно от това следва да бъдат посочени противоречия на показанията на този свидетел с показанията на св. Б. и писмените доказателства относно обстоятелствата за настаняване на ищеца в килия с пушачи, поради липса на такава за непушачи, пускане на отоплението само вечер, както и твърдения за търсенето на медицинска помощ по повод алергични реакции от ухапвания от насекоми. Обратно на твърденията на св. Б., събраните писмени доказателства изхождат от длъжностни лица, издадени при изпълнение на службата им, по установената форма и ред и съставляват доказателства за изложените в тях факти. Ето защо съдът преценява като недостоверни показанията на този свидетел и не ги кредитира.

Настоящият съдебен състав намира, че не се установява бездействие от страна на администрацията на ГД „ИН“ за унижаване или принижаване на лишения от свобода чрез поставянето му в неблагоприятни условия, така както се твърди в исковата молба. Налице са доказателства, че администрацията е направила необходимото, за да осигури нормални от гледна точка на заявената претенция условия за живот на ищеца за посочения период.

В случая не са налице кумулативно изискуемите материалноправни предпоставки за ангажиране отговорността на ГД „Изпълнение на наказанията“ по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ във вр. с чл. 284, ал. 1 и с чл. 3 от ЗИНЗС, което квалифицира така предявеният иск против администрацията като недоказан по основание.

Ответната страна претендира присъждане на разноски по делото. Съобразно чл. 286, ал. 2, изр.1 от ЗИНЗС, когато искът се отхвърли изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството. Разноските по производството, по аргумент от чл. 75 и чл. 76 от ГПК, са средствата за възнаграждение на свидетели и вещи лица, т.е. разноски, направени по процесуалните действия, които страната е искала да бъдат извършени. По аргумент от горните текстове на ГПК и нормата на чл. 286, ал. 3 от ЗИНЗС, отговорността на загубилия делото ищец за разноски се ограничава само до разноските по производството. Обратно - при частично или пълно уважаване на иска, ответникът заплаща на ищеца разноски за производството, както и заплатената от него държавна такса и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска. Предвид изложеното, искането на ответника е

неоснователно, тъй като въпреки изхода от спора, ответникът няма право на разноски за юрисконсултско възнаграждение, по арг. от чл. 286, ал. 2 от ЗИНЗС.
Така мотивиран и на осн. чл. 285 от ЗИНЗС и чл.172, ал. 1 от АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ предявените от Б. П. Р., с адрес [населено място],[жк], [улица] чрез адв. Ю. от САК, срещу Главна дирекция “Изпълнение на наказанията“ искове за заплащане на обезщетение в размер на 10 800 лева за неимуществени вреди, претърпени по време на престоя на ищеца в следствения арест в [населено място], [улица], в периода от 13.02.2024 г. до 30.05.2024 г. (108 дни), ведно със законната лихва върху главницата, считано от 31.05.2024 г. до окончателното изплащане, и за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 32 900 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени по време на престоя на ищеца в Софийски централен затвор, 11 група, в периода от 30.05.2024 г. до 23.04.2025 г. (329 дни), ведно със законната лихва върху главницата, считано от 24.04.2025 г. до окончателното изплащане.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред тричленен състав на Административен съд София - град, в 14-дневен срок от съобщението.

Съдия: